

Monumentnummer*: 512332

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr 82661/158

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Best		Best		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Welvaartstraat	10			5684 ZJ	Best		
Welvaartstraat	12			5684 ZJ	Best		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Best		F				711	
Best		F				1027	

Omschrijving**

Inleiding

DIENSTWONING (type V) voor lager personeel in de stijlvormen van het Functionalisme uit 1938-39, gebouwd door de Tsjech Thomas Bata bij zijn schoenfabriek in Batadorp. Het ontwerp is vermoedelijk van architect Antonín Víttek, die verbonden was aan de moederfabriek te Zlín (Tsjechoslowakije). Van dit bouwtype IV zijn zeventien blokken gebouwd, het zijn:

Batalaan 15-17 ", 19-21", 23-25", 27-

samen met Wilhelminakanaalstraat -1

Welvaartstraat 1-3", 5-7", 9-11", 3-15", 17-19", 2-4", 6-8", 10-12", 14-

Samen met Wilhelminakanaalstraat -11", 3-3A", 5-5A", 7-7A", 9-9A

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In heel Batadorp werden, in het tweede kwart van de 20ste eeuw, voor lager en hoger personeel van de fabriek 123 dienstwoningen gebouwd in negen bouwtypes.

Omschrijving

Het woonhuis met twee bouwlagen heeft een rechthoekige plattegrond met aan de achterkant een eenlaagse uitbouw. Boven de voordeur een houten luifel op houten korbelen. Zowel het woonhuis als de berging hebben platte daken met een houten overstek. Het opgaande werk bestaat uit machinale baksteen gemetseld in halfsteens verband. De muuropeningen zijn voorzien van een rollaag. Op de verdieping boven de voordeur een rond venster. De indeling van de vensters is gewijzigd. De indeling van de huizen, die het spiegelbeeld zijn van elkaar is als volgt: op de begane grond een gang met trap en w.c., woonkamer met tuindeuren, keuken met kelderkast onder de trap, bergplaats met ingebouwde provisiekast en douche. Op de verdieping drie slaapkamers. De grootste aan de straat met ingebouwde kast en wastafelkast naast het ronde venster. De kleinste met een deur naar balkon boven de berging.

De woonkamervloer, verdiepingvloer en het platte dak hebben een houten balklaag. De rest van de vloeren is van beton voorzien van een deklaag van cement-estrik of terrazzowerk.

Waardering:

De dubbele dienstwoning type V is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorische waarden als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de industrialisatie en internationalisering van Noord-Brabant in het Interbellum. Het object is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de arbeiderswoning. Het heeft architectuurhistorisch belang als karakteristiek en zeldzaam voorbeeld van het Functionalisme en als stijlvoorbeeld van de Praagse Academie voor Creatieve Kunst. Het heeft ensemblewaarden als functioneel onderdeel van de Companytown Batadorp, die voor Nederland als een zeer bijzonder stedenbouwkundige ontwikkeling aangemerkt dient te worden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument